

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ IN MEMORIAM

.....
**Ιωάννης (Τζον) Αλιβιζάτος
(1920–2016)**

**Περικλής Τσάκωνας
(1931–2018)**
.....

Την τελευταία τριετία, η Ιατρική Εταιρεία Αθηνών έχασε τους δυο παλαιότερους, μετά τον Σωτήρη Παπασταμάτη, προέδρους της νεώτερης περιόδου της μακροχρόνιας ιστορίας της: τον Ιωάννη (Τζον) Αλιβιζάτο (περίοδος προεδρίας 1979–1982) και τον Περικλή Τσάκωνα (περίοδος προεδρίας 1983–1985).

Είναι γνωστό ότι η νεώτερη περίοδος της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών υπήρξε καρπός της έμπνευσης του Σωτήρη Παπασταμάτη, που το 1974, ως πρόεδρος της Εταιρείας, πίστεψε στην ανάγκη της ανάληψης της προσπάθειας συντονισμού του έργου των επί μέρους ιατρικών εταιρειών από την αρχαιότερη ιατρική εταιρεία της χώρας

μας. Ο Τζον Αλιβιζάτος ήταν αντιπρόεδρος και ο Περικλής Τσάκωνας γενικός γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής του Πρώτου Πανελληνίου Ιατρικού Συνεδρίου, που με πρόεδρο τον Σωτήρη Παπασταμάτη διοργανώθηκε το 1975. Ο Σωτήρης Παπασταμάτης πρόλαβε να χαρεί τα τέσσερα πρώτα Πανελλήνια Ιατρικά Συνέδρια. Ο θάνατος τον βρήκε ξαφνικά το 1979, λίγο πριν από το πέμπτο. Έτσι την προεδρία της Εταιρείας και του Συνεδρίου ανέλαβε ο τότε αντιπρόεδρος Τζον Αλιβιζάτος με γενικό γραμματέα τον Περικλή Τσάκωνα. Στις επόμενες αρχαιρεσίες εξελέγη πρόεδρος ο Τζον Αλιβιζάτος.

Ο Τζον Αλιβιζάτος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1920. Τις γυμνασιακές σπουδές αποπεράτωσε στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1938. Φοίτησε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών στη διάρκεια της Κατοχής από το 1941 μέχρι το 1946. Μετά την αποφοίτησή του, προσελήφθη ως εσωτερικός βοηθός της Α' Παθολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου και παρέμεινε μέχρι το 1948. Υπηρέτησε τη θητεία του στο Βασιλικό Ναυτικό μέχρι το 1951 και μετά την απόλυσή του πήρε τον τίτλο της ειδικότητας της Παθολογίας. Από το 1951 μέχρι το 1953 φοίτησε στη Σχολή Μετεκπαιδύσεως του Πανεπιστημίου McGill στο Montreal και έλαβε τον τίτλο Master of Science in Experimental Medicine. Από το 1953 μέχρι το 1955 εργάστηκε στο Τμήμα Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού της Cleveland Clinic των ΗΠΑ αρχικά ως special fellow και στη συνέχεια ως research associate. Μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα το 1955, ανέλαβε τη διεύθυνση της Παθολογικής Κλινικής της Πολυκλινικής Αθηνών, όπου οργάνωσε το πρώτο ειδικό Τμήμα Ενδοκρινολογίας στη χώρα μας. Υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Εταιρείας Ιατρικών Σπουδών, της Ελληνικής Ενδοκρινολογικής και της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας και ανέπτυξε πλούσια δραστηριότητα στον τομέα της συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης.

Ως νέος πρόεδρος της ΙΕΑ επέφερε σημαντικές μεταβολές στη δομή του βου Ετήσιου Πανελληνίου Ιατρικού Συνεδρίου. Μεταξύ αυτών αξίζει να σημειωθούν η κριτική των ανακοινώσεων της προηγούμενης μέρας, τα Εφαρμοσμένα Κλινικά Φροντιστήρια και η έκδοση της ημερήσιας, κατά τις ημέρες του Συνεδρίου, «Εφημερίδας του Συνεδρίου». Ο Τζον Αλιβιζάτος είχε, επίσης, την πρωτοβουλία της μετατροπής των «Αρχείων Ιατρικών Εταιρειών», του ογκώδους περιοδικού, που επί Παπασταμάτη δημοσίευε

Η Οργανωτική Επιτροπή του 1ου Ετήσιου Πανελληνίου Ιατρικού Συνεδρίου. Μέσα στο πλαίσιο, από αριστερά: Σ. Παπασταμάτης, Ι. Αλιβιζάτος, Π. Τσάκωνας.

αδιακρίτως όλες τις ανακοινώσεις των ιατρικών εταιρειών, στα «Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής», ενός περιοδικού με συντακτική επιτροπή υπεύθυνη για την επιλογή της ύλης του. Με πρωτοβουλία του, το 1980, θεσπίστηκε και το ετήσιο Έπαθλο «Σωτήρης Παπασταμάτης».

Το 1983, τον Τζον Αλιβιζάτο διαδέχθηκε στην προεδρία της Εταιρείας και του Συνεδρίου ο Περικλής Τσάκωνας. Ο Περικλής Τσάκωνας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1931. Τις γυμνασιακές του σπουδές αποπεράτωσε στο Θ' Γυμνάσιο Αρρένων Αθηνών. Φοίτησε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών από το 1950 μέχρι το 1956. Μετά την αποφοίτησή του και την εκπλήρωση των στρατιωτικών του υποχρεώσεων, εργάστηκε στο Νοσηλευτικό Ίδρυμα του Μετοχικού Ταμείου Στρατού από το 1959 έως το 1983, αρχικά ως ειδικευόμενος βοηθός για την απόκτηση του τίτλου της ειδικότητας της Καρδιολογίας και στη συνέχεια ως επιμελητής και αργότερα ως προϊστάμενος του Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου της Καρδιολογικής Κλινικής. Υπήρξε από τους πρωτοπόρους της Αιμοδυναμικής Καρδιολογίας στη χώρα μας. Μετά από κατά διαστήματα μετεκπαίδευση σε αντίστοιχα κέντρα του Ηνωμένου Βασιλείου και των ΗΠΑ, ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1970 τους καρδιακούς καθετηριασμούς στο Νοσηλευτικό Ίδρυμα του Μετοχικού Ταμείου Στρατού. Το 1983, μετεπήδησε στον ιδιωτικό τομέα και διετέλεσε επί σειρά ετών διευθυντής του Αιμοδυναμικού και Αγγειολογικού Εργαστηρίου του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.

Το τελευταίο έτος της προεδρίας του Περικλή Τσάκωνας, το 1985, συνέπεσε με τη συμπλήρωση 150 ετών από την ίδρυση της Εταιρείας. Ήταν εκείνος που συντόνισε την οργάνωση του εορτασμού, που ξεκίνησε πανηγυρικά στη Μεγάλη Αίθουσα του κεντρικού κτηρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνεχίστηκε με την εναρκτήρια τελετή του 11ου Ετήσιου Πανελληνίου Ιατρικού Συνεδρίου στο αίθριο του Ζαππείου Μεγάρου και με εκδηλώσεις σε 16 πόλεις της περιφέρειας και την Κύπρο. Στο πλαίσιο του εορτασμού κόπηκε αναμνηστικό μετάλλιο, κυκλοφόρησε φάκελος των ΕΛΤΑ με αναμνηστική σφραγίδα και εκδόθηκε η «Ιστορία της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών» με συγγραφέα τον τότε γενικό γραμματέα της Εταιρείας Γεράσιμο Ρηγάτο. Ο Περικλής Τσάκωνας ανέλαβε, επίσης, την πρωτοβουλία για την πρόσκληση των προέδρων των ιατρικών εταιρειών σε κοινή συνεδρίαση στο πλαίσιο του Πανελληνίου Συνεδρίου. Ιστορικό ενδιαφέρον παρουσιάζει ένα απόσπασμα από το κείμενό του για το πρώτο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, που δημοσιεύθηκε στο φύλλο της «Εφημερίδας του Συνεδρίου» της 15ης Μαΐου του 1986 (διατηρείται η ορθογραφία του πρωτοτύπου):

«Ξεκίνημα: Παρασκευή 7 Φεβρουαρίου 1975. Ώρα 9 π.μ. Αίθουσα Τερψιχόρη του ξενοδοχείου ΧΙΛΤΟΝ. Εναρκτήρια συνεδρίαση 1ου Ε.Π.Ι.Σ. Η Οργανωτική Επιτροπή ανεβαίνει στο podium για να αρχίσει η συνεδρίαση. Πρόεδρος Σωτήρης Παπασταμάτης, Αντιπρόεδρος Ι. Αλιβιζάτος, Γενικός Γραμματέας Π. Τσάκωνας, Ειδικός Γραμματέας Α. Δαριώτης, Ταμίας

Β. Χατζηκωνσταντίνου, Μέλη Δ. Λουκόπουλος και Α. Μπίλλης.

Μόλις καθήσαμε στις θέσεις μας το θέαμα που αντικρύσαμε ήταν πράγματι απογοητευτικό. Οι υπουργοί και άλλοι επίσημοι στην πρώτη σειρά και άλλα 40–50 άτομα στις επόμενες 3–4 σειρές. Η υπόλοιπη αίθουσα με τα 800 καθίσματα άδεια. Απελπιστικά άδεια. «Αποτύχαμε» μου ψιθυρίζει ο Σωτήρης Παπασταμάτης. «Δεν ξέρουμε ακόμα, ίσως φταίει η ώρα» του είπα, πιο πολύ για να τον παρηγορήσω.

Και πράγματι έφταιγε η ώρα. Μετά τις 10 π.μ. η προσέλευση των γιατρών ήταν πυκνή. Και στο διάλειμμα, γύρω στο μεσημέρι, περισσότεροι από 1.000 γιατροί συνωστίζονταν στο «φουαγιέ» και στο μεγάλο χωλ του ΧΙΛΤΟΝ πίνοντας καφέ και συζητώντας. Τι υπέροχη φασαρία. Και πόσο πλατύ

το χαμόγελο του Σωτήρη, που τριγυρνούσε ανάμεσα στα «πηγαδάκια» και δεχόταν με φανερή ικανοποίηση τις επιδοκιμασίες και τα συγχαρητήρια όλων για την «ωραία ιδέα» και τη «μεγάλη επιτυχία»...

Αυτοί ήταν οι δυο γιατροί που μαζί με τον Σωτήρη Παπασταμάτη έβαλαν τα θεμέλια της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. Και ήταν τα θεμέλια αυτά γερά, όπως αποδεικνύει ο αδιάλειπτα αξιωματικός ρόλος της Εταιρείας στη Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση εδώ και 45 χρόνια.

Θα τους θυμούμαστε με ευγνωμοσύνη και αγάπη.

Θ.Δ. Μουντοκαλάκης
Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας ΕΚΠΑ

.....